

Na temelju članka IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na sjednici Zastupničkog doma održanoj 6. lipnja 2001. godine i na sjednici Doma naroda održanoj 23. svibnja 2001. godine, usvojila je

ZAKON

O STANDARDIZACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim zakonom utvrđuju se ciljevi i principi bosanskohercegovačke državne standardizacije (u daljnjem tekstu: državna standardizacija BiH) i uređuje priprema, prihvatanje, objavljivanje i uporaba bosanskohercegovačkih državnih standarda (u daljnjem tekstu: državni standardi BiH).

Članak 2.

1. Izrazi rabljeni u ovom zakonu, odnosno izrazi koji se u vezi sa standardizacijom najčešće rabe, imaju, shodno europskom standardu EN 45020, slijedeće značenje:

a) standardizacija

djelatnost uspostavljanja odredaba, za opću i višekratnu uporabu, koje se odnose na postojeće ili moguće probleme, radi postizanja optimalnog stupnja uređenosti u datom području;

b) međunarodna standardizacija

standardizacija u kojoj mogu sudjelovati odgovarajuća tijela iz svih zemalja;

c) europska standardizacija

standardizacija u kojoj sudjeluju odgovarajuća tijela europskih država;

d) državna standardizacija

standardizacija na razini određene zemlje;

e) tijelo za standarde

tijelo za standardizaciju, priznato na državnoj, europskoj ili međunarodnoj razini, kojemu je temeljna djelatnost pripremati i usvajati standarde, koji su dostupni javnosti;

f) državno tijelo za standarde

tijelo za standarde koje je na državnoj razini priznato kao državni član odgovarajućih međunarodnih i europskih organizacija za standarde;

g) državno tijelo za standarde Bosne i Hercegovine

tijelo za standarde koje je u Bosni i Hercegovini priznato kao državni član odgovarajućih međunarodnih i europskih organizacija za standarde;

h) međunarodna organizacija za standardizaciju

organizacija za standardizaciju u koju se može učlaniti odgovarajuće državno tijelo svake zemlje;

- 1) ISO - International Organization for Standardization (Međunarodna organizacija za standardizaciju),
- 2) IEC - International Electrotechnical Commission (Međunarodno elektrotehničko povjerenstvo),
- 3) ITU - International Telecommunication Union (Međunarodni savez za telekomunikacije);

i) europska organizacija za standardizaciju

organizacija za standardizaciju u koju se mogu učlaniti odgovarajuća državna tijela iz europskih država:

- 1) CEN - European Committee for Standardization (Europski komitet za standardizaciju),
- 2) CENELEC - European Committee for Electrotechnical Standardization (Europski komitet za standardizaciju u elektrotehnici),
- 3) ETSI - European Telecommunication Standards Institute (Europski Institut za standarde u području telekomunikacija);

j) konsenzus

opća saglasnost koju karakterizira odsustvo trajnog suprotstavljanja zainteresiranih strana na bitna pitanja rasprave, a koja se postiže kroz proces koji nastoji uzeti u obzir gledišta svih učesnika rasprave te usaglašavanjem svih spornih činjenica.

Konsenzus nužno ne znači jednoglasnost.

k) standard

dokument za opću i višekratnu uporabu, donesen konsenzusom i odobren od priznatog tijela, koji sadrži pravila, smjernice ili karakteristike aktivnosti ili njihove rezultate i koji ima za cilj postizanje optimalnog stupnja uređenosti u datomu području;

l) međunarodni standard

standard, dostupan javnosti, kojega je usvojila neka međunarodna organizacija za standardizaciju;

m) europski standard

standard, dostupan javnosti, kojega je usvojila europska organizacija za standardizaciju;

n) državni standard

standard, dostupan javnosti, kojega je usvojilo državno tijelo za standarde;

o) državni standard Bosne i Hercegovine

standard, dostupan javnosti, kojega je usvojilo državno tijelo za standarde Bosne i Hercegovine;

p) pokrajinski standard

standard, dostupan javnosti, koji je usvojen na razini dijela neke zemlje.

II - DRŽAVNA STANDARDIZACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 3.

1. Ciljevi državne standardizacije BiH su:

- a) pospješivanje međunarodne trgovine sa sprječavanjem ili uklanjanjem barijera koje proizilaze iz neutemeljenih razlika pri poslovanju na državnoj razini;
- b) povećanje razine sigurnosti, zaštite zdravlja i života te sigurnosti okoliša;

- c) promicanje cjelishodnog iskorištenja rada, materijala i energije u procesima proizvodnje;
- d) poboljšanje proizvodne uspješnosti uz upravljanje raznolikostima, usklađenosti i zamjenjivosti;
- e) promicanje kakvoće proizvoda, procesa i usluga s utvrđivanjem njihovih karakteristika, kojima mogu da zadovolje postavljene zahtjeve odnosno utvrđenu namjenu.

Član 4.

- 1. Načela na kojima se temelji državna standardizacija Bosne i Hercegovine su:
 - a) dobrovoljno sudjelovanje i doprinos svih zainteresiranih strana kod pripreme i usvajanja državnih standarda BiH;
 - b) dobrovoljna primjena i korištenje državnih standarda BiH;
 - c) konsenzus, koji znači načelno slaganje značajnog dijela zainteresiranih o sadržaju državnog standarda BiH;
 - d) prioritet zajedničkih interesa zainteresiranih strana nad pojedinačnim interesima;
 - e) transparentnost rada u pripremi i dostupnost javnosti državnih standarda BiH;
 - f) međusobna usklađenost državnih standarda BiH;
 - g) poštivanje dostignutog stanja tehnike i pravila međunarodne i europske standardizacije.

III - SUBJEKTI U PODRUČJU STANDARDIZACIJE

Članak 5.

- 1. Programiranje i obavljanje zadataka standardizacije u BiH sprovode:
 - a) Institut za standarde, mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo (u daljnjem tekstu: Institut) uz podršku entitetskih institucija za standardizaciju u skladu sa člankom 10. ovog zakona;
 - b) Vijeće za standardizaciju (u daljnjem tekstu: Vijeće).

Članak 6.

- 1. Institut obavlja slijedeće poslove i zadatke iz područja državne standardizacije:
 - a) priprema, prihvata, izdaje i održava državne standarde BiH i druge dokumente s područja državne standardizacije BiH;
 - b) vodi registar državnih standarda BiH;
 - c) formira stalna i privremena tehnička stručna tijela, koordinacione odbore, tehničke komitete i stalne radne grupe za izvršenje programa rada na poslovima iz područja standardizacije;
 - d) učestvuje u radu i zastupa interese državne standardizacije BiH u međunarodnim i europskim organizacijama za standardizaciju;
 - e) sakuplja, uređuje i distribuira standarde i druga dokumenta te informacije s područja standardizacije sukladno programu rada uz uspostavljanje, vođenje i održavanje odgovarajućih baza podataka;
 - f) proglašava uporabu državnih standarda BiH na prijedlog odgovarajućega tehničkog komiteta;
 - g) izdaje glasilo namijenjeno za objavljivanje prihvaćenih državnih standarda BiH te informacija o drugim dokumentima s područja standardizacije;

- h) izvršava druge zadatke sukladno propisima i međunarodnim obvezama Bosne i Hercegovine iz područja standardizacije;
- i) obavlja stručno-administrativne poslove za potrebe Vijeća.

Članak 7.

- 1. Vijeće obavlja slijedeće poslove i zadatke:
 - a) utvrđuje dugoročne i godišnje planove rada na standardizaciji;
 - b) prati realizaciju godišnjeg programa rada i drugih programskih akata koji se odnose na pripremanje i prihvatanje državnih standarda BiH;
 - c) donosi opći akt o proceduri pripremanja, prihvatanja i objavljivanja državnih standarda BiH;
 - d) predlaže formiranje stalnih i privremenih tehničkih stručnih tijela za izvršenje programa rada na poslovima iz područja standardizacije;
 - e) daje prijedloge i sugestije Vijeću ministara Bosne i Hercegovine i Institutu u vezi sa članstvom u međunarodnim i europskim organizacijama;
 - f) Vijeće bira predsjednika i donosi poslovnik o radu;
 - g) obavlja druge zadatke iz područja standardizacije sukladno ovom zakonu, nalogima Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i svome poslovniku.

Članak 8.

- 1. Vijeće ima ukupno 25 članova.
- 2. Članove Vijeća iz reda istaknutih stručnjaka Bosne i Hercegovine iz različitih područja iz oba entiteta imenuje, na period od četiri godine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na prijedlog direktora Instituta. Direktor Instituta i njegov pomoćnik za standardizaciju su po položaju članovi Vijeća.
- 3. Vijeće dio poslova i zadataka obavlja putem tri povjerenstva i to:
 - a) Povjerenstvo za opće područje koje čini trinaest članova;
 - b) Povjerenstvo za elektrotehniku koje čini sedam članova;
 - c) Povjerenstvo za telekomunikacije koje čini pet članova.

Članak 9.

- 1. Izvori sredstava za financiranje rada na standardizaciji utvrđeni su Zakonom o osnivanju Instituta.
- 2. Rad Vijeća i njegovih povjerenstava financira se putem Instituta.

Članak 10.

- 1. Entiteti Bosne i Hercegovine, Federacija Bosne i Hercegovine i Republika Srpska (u daljnjem tekstu: entiteti), mogu, sukladno svojim potrebama, organizirati rad u određenim područjima standardizacije.
- 2. Entitetske institucije za standardizaciju mogu obavljati slijedeće poslove:
 - a) olakšavanje prijenosa informacija o standardima i procesu donošenja standarda do krajnjih korisnika;
 - b) preuzimanje sponzorstva nad radom tehničkih komiteta Instituta koji su od posebnog interesa za entitet;

- c) donošenje, distribucija i prodaja pokrajinskih standarda za koje imaju interes subjekti samo tog entiteta koji donosi standard;
 - d) pružanje pomoći firmama u izradi internih standarda;
 - e) organiziranje prevođenja standarda na jezik za koji entitet ima poseban interes i upućivanje prijevoda u utvrđenu proceduru pripremanja i donošenja državnih standarda;
 - f) prodaja standarda na jeziku za koji entitet ima poseban interes sukladno odgovarajućemu ugovoru s Institutom;
 - g) sudjeluje u predlaganju članova tehničkih komiteta iz entiteta;
 - h) bavi se izdavačko-publicističkom djelatnosti iz oblasti standardizacije;
 - i) obavlja nadzor u entitetu nad provedbom državnog i entitetskog zakona o standardizaciji;
 - j) obavlja edukaciju zainteresiranih subjekata iz oblasti standardizacije;
 - k) radi i sve ostale poslove iz oblasti standardizacije koji nisu spomenuti u ovom zakonu.
3. Za realizaciju poslova iz stavka 2. entiteti će uspostaviti ogovarajuću infrastrukturu, a njeno funkcioniranje definirati posebnim zakonom.

IV - PRIPREMA, USVAJANJE I OBJAVLJIVANJE DRŽAVNIH STANDARDA BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 11.

1. Državni standard Bosne i Hercegovine donosi Institut po posebnoj proceduri koju utvrđuje Vijeće.
2. Državni standard Bosne i Hercegovine označava se kraticom BAS (u daljnjem tekstu: BAS standard).
3. BAS standard se tiska na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku i objavljuje u glasilu Instituta.
4. BAS standard može se, također, pripremiti na podlozi ili prihvatanjem u cjelosti međunarodnog standarda, europskog standarda ili drugih dokumenata iz područja standardizacije. BAS standard koji je na ovakav način pripremljen može se izdati na jezicima iz stavka 3. ovog članka ili na stranom jeziku.
5. Ukoliko ne postoji interes Bosne i Hercegovine za određeni standard čije donošenje predlaže jedan entitet, taj entitet može pokrenuti proceduru donošenja tog standarda u formi pokrajinskog standarda.

Članak 12.

1. BAS standard se objavljuje kao posebna publikacija i on je autorski rad sukladno zakonu o autorskim pravima.
2. Umnožavanje ili distribucija dijelova ili cjeline bez suglasnosti Instituta nije dozvoljena.

V - UPORABA BAS STANDARDARDA

Članak 13.

1. Uporaba BAS standarda je dragovoljna, sem u slučaju kada je obvezna primjena određena posebnim propisom.
2. Propis, koji nalaže obveznu primjenu standarda, mora se pozivati na BAS standard.

Član 14.

1. Usklađenost proizvoda, procesa ili usluga s BAS standardima može se potvrditi izjavom, certifikatom ili znakom usklađenosti.
2. Izjavu o usklađenosti s BAS standardima davatelj izdaje na osobnu odgovornost.

VI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 15.

Standardi JUS, koji su u uporabi u Bosni i Hercegovini na osnovu Uredbe sa zakonskom snagom o preuzimanju zakonskih i podzakonskih akata bivše SFRJ, ("Službeni list R BiH", br. 2/92, 13/93 i 13/94), a nisu zamijenjeni BAS standardima, mogu se upotrebljavati u Bosni i Hercegovini do njihove zamjene, a najkasnije do 31. decembra 2003. godine, sem ako JUS standardi s obveznom primjenom nisu zamijenjeni odgovarajućim propisima.

Članak 16.

1. BAS standardi, uključujući i preuzete međunarodne i europske standarde, koji su izdati prije stupanja na snagu ovoga zakona, ostaju i dalje na snazi.
2. Vijeće će verificirati listu prethodno izdatih BAS standarda.
3. Vijeće će definirati prioritete za prevođenje BAS standarda na službene jezike Bosne i Hercegovine i te prevedene standarde objavit će u roku od 12 mjeseci.

Članak 17.

U roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga zakona konstituirat će se Vijeće iz članka 5. ovoga zakona.

Članak 18.

Stručna radna tijela, koordinacioni odbori, tehnički komiteti i stalne radne skupine za pripremu standarda koji postoje na dan stupanja na snagu ovoga zakona nastavljaju s radom u zatečenom sastavu i prema postojećim pravilima do usklađivanja njihovog rada s odredbama ovoga zakona, a najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 19.

1. Danom stupanja na snagu ovoga zakona prestaje primjena odredaba Zakona o standardizaciji ("Službeni list R BiH", br. 13/93, 13/94 i 9/95) koje se odnose na standardizaciju.
2. Entiteti su dužni u roku od šest mjeseci izvršiti usaglašavanje svojih zakona o standardizaciji s ovim zakonom.

Član 20.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a objavit će se i u službenim glasilima entiteta.

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
mr. **Ilija Šimić**, v. r.

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
dr. **Sead Avdić**, v. r.
